

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

De beslissing betreft de goedkeuring door de Vlaamse Regering van de lancering van de oproep voor het realiseren van NATURA 2000-bosdoelen. Deze subsidie geeft invulling aan het verkleinen van de taakstelling van de NATURA 2000-bosdoelen, waarvan er momenteel nog 11.177 ha openstaan. Deze subsidie is innovatief doordat er geen vaste eenheidsprijs wordt bepaald voor de uitvoering. Een lage eenheidsprijs in combinatie met een hoge ingediende oppervlakte leidt tot een hogere plaats in de ranking. Het is een pilootproject om te onderzoeken of deze manier van werken aanslaat. De oproep zal na beëindiging geëvalueerd worden op zijn doeltreffendheid en effectiviteit.

Met betrekking tot het NATURA 2000-beleid is er momenteel nog een taakstelling van 11.177 ha bosdoelen. Heel wat private partijen zijn wel bereid om bossen aan te leggen, maar nemen een afwachtende houding aan omwille van mogelijke opportuniteiten in het kader van de

boscompensatieregeling. Daarom wordt een projectoproep gelanceerd om private partijen aan te zetten om nieuwe bossen aan te leggen om die taakstelling weg te werken. Dit instrument is een pilootproject en zal na afloop geëvalueerd worden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het gunstig advies met voorwaarden van de Inspectie van Financiën werd op 1/7/2026 verkregen. Als voorwaarde IF stelt voor om het totale bedrag bij te stellen naar 3.000.000 €. Het dossier werd dienovereenkomstig aangepast. Daarnaast stelt IF dat de 48.000 €/ha niet voldoende onderbouwd is. Op basis van prijzen per hectare die gebruikt worden bij de boscompensatie weet de administratie dat er bedragen tussen de 50.000 en 60.000 €/ha worden geboden voor deze gronden. De 48.000 €/ha ligt substantieel onder dit bedrag. Tevens is dit een maximumprijs. De indiener kan beslissen om lager in te steken, waardoor een concurrentiemechanisme zal spelen. Tevens dient opgemerkt te worden dat de bebossing van deze gronden inhoudt dat hier zeer waardevolle natuur wordt ontwikkeld, waardoor deze gronden nooit meer een ander landgebruik zullen kunnen krijgen. Hier dient een substantiële vergoeding tegenover te staan. Deze projectoproep is een mogelijkheid om gronden te activeren voor nieuwe bossen tegen een lagere kostprijs dan de instrumenten voor aankoop door lokale besturen en het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid.

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 09/07/2026.

2. INHOUD

2.1 ALGEMENE TOELICHTING

Voor de bosuitbreiding in Vlaanderen wordt ingezet op 2 sporen. Enerzijds versterken de natuurverenigingen, ANB en VLM de grote natuur- en boscomplexen. ANB, VLM en natuurverenigingen zullen verder inzetten op het versterken van de grote bosstructuren en de uitvoering van het NATURA 2000-beleid. Anderzijds gaan we voor de aanleg van buurt-, dorps- en stadsbossen dicht bij de mensen. Aan de hand van boskansenkaarten zoeken we hiervoor naar de beste locaties onder aansturing van de lokale besturen. Hierdoor kunnen de lokale besturen een belangrijke rol opnemen in de bosuitbreiding.

In het kader van de NATURA 2000-doelstellingen is er een doel van 36.690 ha bosdoelen binnen de speciale beschermingszones gesteld. Een oppervlakte van 26.760 ha is daarvan al onder effectief beheer, waardoor de openstaande taakstelling 11.177 ha bedraagt. Deze taakstelling is een combinatie van omvorming en uitbreiding, die als communicerende vaten beschouwd moeten worden. Met deze oproep wordt een pilootproject uitgerold, waardoor private partijen als grondbezitter kunnen bijdragen aan het bereiken van deze doelstellingen. De gronden die in aanmerking komen voor de subsidie dienen gelegen te zijn binnen speciale beschermingszones van de Habitatrichtlijn.

Dit subsidie-instrument is innovatief, omdat het geen vaste éénheidsprijs bevat voor het behalen van een vooropgesteld doel. De bovengrens van de éénheidsprijs wordt bepaald op 48.000 €/ha. De ranking van de kandidaat-indiener wordt bepaald door een (lage) eenheidsprijs en een (hoge) oppervlakte volgens de formule $((\text{Oppervlakte in m}^2) / (\text{Eenheidsprijs in €/ha}))$. De quotiënten worden gerangschikt van hoog naar laag. Bij gelijke ranking van twee dossiers wordt rekening gehouden met het moment van indiening (een vroegere indiening gaat voor op een latere indiening). Voor alle duidelijkheid is dit instrument niet te cumuleren met de aanplantsubsidie van 5.400 euro. Omwille van het innovatieve karakter van de oproep wordt een evaluatie in voorjaar 2027 voorzien.

////////////////////////////////////

De bovengrens van de eenheidsprijs wordt bepaald op 48.000 €/ha en wordt gemotiveerd vanuit het Bosdecreet, meer bepaald de bepalingen met betrekking tot ontbossing en boscompensatie. De bosbehoudsbijdrage bedraagt momenteel 5,75 €/ha. De ontbosser kan ervoor opteren om de compensatie uit te voeren hetzij in natura hetzij via betaling aan het Bossencompensatiefonds. Grondeigenaars ontvangen momenteel vergoedingen tussen 50.000 en 60.000 €/ha voor deze compensaties (zie ook www.boscompenseren.be). Nadeel van gronden ter beschikking te stellen voor boscompensatie is de afhankelijkheid van het verlenen van de vergunning vooraleer kan worden overgegaan tot bebossing, wat soms jaren kan duren. Door dit mechanisme heeft een bebosbare grond in Vlaanderen een bepaalde waarde gekregen. Omdat deze projectoproep administratief eenvoudig is en snel tot bebossing kan leiden, wordt de eenheidsprijs afgetopt op 48.000 €/ha, dus circa 10.000 €/ha lager dan de bosbehoudsbijdrage. De combinatie met het bijdragen aan de taakstelling van NATURA 2000-bosdoelen in SBZ-H met openstaande doelen geeft een heel specifieke focus op de ecologisch meest relevante plaatsen om bossen aan te leggen die in eigendom zijn van private partijen.

2.2 TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

3. BESTUURLIJKE IMPACT

De budgettaire impact van deze oproepo meer bepaald 3.000.000€, wordt opgevangen binnen de kredieten van begrotingsartikel QDX-3QCE2FA-WT, basisallocatie QDX 3QC926 5210.

Niet van toepassing.

Er is geen weerslag op het bestaande personeelsbestand van de Vlaamse Gemeenschap.

F. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de lokale en provinciale besturen

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving en Landbouw, is belast met de uitvoering van dit besluit. Het toezicht op de correcte uitvoering van dit subsidiebesluit gebeurt door het ANB.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te geven voor de lancering van de oproep voor het realiseren van NATURA 2000-doelen;
2. de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten met de uitvoering van deze beslissing.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Reglement 'Oproep voor het realiseren van NATURA 2000-bosdoelen 2026'
- Advies van de Inspecteur van Financiën dd. 1/7/2026
- Begrotingsakkoord dd. 09/07/2026

////////////////////////////////////